

Halyomorpha halys Stål (barnás márványos poloska)

Автор(и): Иванка Иванова, гл. експерт ентомолог в ЦЛКР

Дата: 18.03.2019 Брой: 3/2019

A barna márványos poloska *Halyomorpha halys* Stål inváziós faja Ázsiából – Kínából, Japánból, Koreából és Tajvanból származik. Először az Egyesült Államokban, Pennsylvániában észlelték 1990-ben. 2013-ra a poloska már 41 államban megtelepedett az USA-ban. 1993 óta Kanada számos kikötőjében *megállították H. halys szállítmányokat* Kínából, Japánból, Koreából és az USA-ból. 2010-ben megtelepedett Ontario tartományban. Később Új-Zélandon és Ausztráliában, Dél-Amerika egyes részein, valamint Afrika déli részén is megjelent. Európában először hivatalosan 2007-ben jelentették a Zürichi kantonban (Svájc). A CABI adatai szerint Európában előfordul Ausztriában, Németországban, Görögországban, Grúziában, Olaszországban, Spanyolországban, Szlovákiában, Szerbiában, Szlovéniában, Oroszországban, Törökországban, Horvátországban, Franciaországban, Csehországban. Bulgáriában először Dr. Simov Nyikoláj docens jelentette.

Ő fedezte fel Szófiában, a Knyazsevszka kertben 2016 szeptemberében. (közlemény az "Ecologica Montenegrina" folyóiratban).

Gazdanövények

Több mint 100 növényfajt jelentettek a barnamárványos poloska gazdanövényeiként. A fásszárúak közül megtámadja a cseresznyét, őszibarackot, szilvát, körtét, almát, szőlőt, diót, mogyorót, csodafát, katalpát, pávolnáfát, júdásfát. A mezőgazdasági kultúrák közül megtámadja a kukoricát, szóját, paradicsomot, paprikát, okrárt, padlizsánt és másokat. Európában a gazdanövények listája 51 fajt tartalmaz 32 családból, idegenhonos fajokat is beleértve.

Leírás

A barnamárványos poloska mérete (12–17 mm hosszú és 7–10 mm széles) és színezetében változékony (barnás márványos hát sűrű pettyezéssel). A peték simák, világos színűek, 1,3 x 1,6 mm-esek, 20-30-as csomókban rakja le. Az első stádiumú lárvák feketék vagy vöröses-narancsszínűek. Öt lárvastádiuma van.

Biológia

Dél-Kínában a barnamárványos poloska 5 generációt produkál, az USA közép-atlanti régiójában 2 generációt, Svájcban pedig 1-et. A telelő, diapauzáló imágók a hőmérséklettől függően március elejétől áprilisig jelennek meg. A generációk száma a hőmérséklettől függ. Egy generáció 30^oC-on 32–35 napot igényel. Megállapították, hogy az első stádiumú lárvák a peték körül csoportosulnak, de az idősebb lárvák viszonylag gyorsan mozognak (a harmadik és ötödik stádiumú lárvák gyomnövényzetben 1,3-2,6 métert tettek meg 30 perc alatt). A kár hasonló a Pentatomidae család többi poloskafaja által okozott károshoz. Amikor gyümölcsökön, például őszibarackon, sárgabarackon és almán táplálkoznak, bemélyedéseket, deformációkat okoznak, és a növekedési időszak vége felé történő későbbi támadás esetén parás foltokat. A táplálkozás a termés és magok elhullását és elpusztulását is okozhatja. Hasonló kárt okoznak a paradicsomon és a paprikán is.

Telelőhelyeket keresve a poloska behatolhat lakóhelyekbe, raktárakba, bújhat el bőröndök, ruhák, építőanyagok és egyebek alá.

Védekezés

Csapdákat kell alkalmazni a kártevő jelenlétének megállapítására, majd rovarirtó szerekkel védekezni. Az USA-ban neonikotinoidokat és piretroidokat használnak a védekezésre. Grúziában a bifenthrin hatóanyagú rovarirtó szereket sikeresen alkalmazták. Friss tanulmányok az USA-ban nagyon jó hatást mutattak a "csalogatás és megölés" elvén működő csapdák használatától. A barnamárványos poloska által okozott veszteségek 2-7-szeresére csökkentek. Olaszországban, nektarin- és almaültetvényekben végzett kísérletekben a jéggátló hálók alkalmazásával nagyon jó eredményeket értek el.